

24 UUR SAMEN

HOE DEEL JE BED, BAD EN BEDRIJF?

Als er één beroepsgroep is waarbij het gezin of zelfs de hele familie
nauw samenwerkt, dan is het wel het boerenbedrijf.
Maar hoe werkt dat? De voors, de tegens én de valkuilen.

Tekst: Femke Sterken

Het maakt niet uit of het gaat om het samen runnen van een bakkerij, een boerenbedrijf of een fabriek die autobanden produceert: werken met je partner is een heel ander verhaal dan werken met een 'gewone' baas of collega. Als je thuis een knallende ruzie over het huishouden hebt gehad, doe je dan weer aardig tegen elkaar op de zaak? En kun je je man, die directeur is van jullie onderneming, tegenspreken in een vergadering? Jeannette van den Ingh (coach en organisatieadviseur) is er heel duidelijk over: "Wanneer man en vrouw samen in een onderneming werken, moeten zij zich heel bewust zijn van de verschillende rollen (echtgenoot/ouders/zakenpartner) die

Durf zakelijk te zijn en maak duidelijke afspraken

zij op verschillende momenten hebben. Een groot deel van de problemen die kunnen ontstaan als je werkt met je partner, zijn te ondervangen door je af te vragen: hoe zou ik dit doen als ik in een ander bedrijf werkte? Als mijn man niet mijn baas was, zou ik dan ook zomaar 'Dat doe je maar lekker zelf' zeggen als hij me zou vragen een bepaalde taak op te pakken?" Bewustzijn is dus van groot belang. Wie thuis de grote beslissingen neemt, hoeft op de zaak niet per se degene te zijn die de touwtjes in handen heeft. En dat moet duidelijk zijn – voor alle partijen.

LEESTIP!

Binnen het boerenbedrijf vallen werk en privé het sterkst samen, omdat je ook nog eens woont op de plek waar je werkt. In *Wat de boer niet zegt* beschrijven Truke Zeinstra en Johan Weerkamp valkuilen van en tips voor families die samen een bedrijf voeren. Want: wat goed is voor het bedrijf is niet altijd goed voor de familie en omgekeerd.

Wat is wijsheid?

Dag en nacht werken aan hetzelfde doel kan een enorme verbinding betekenen, maar net zo goed zorgen voor irritaties. Van den Ingh stelt dat het helpt om de vier Tolteekse wijsheden (wijsheden van de Tolteken, een voorbije beschaving in Mexico, red.) in acht te nemen:

1. Vat het niet persoonlijk op
2. Doe je best
3. Doe geen aannames
4. Spreek goed over iemand

Ze durft er zelf nog wel een vijfde wijsheid aan toe te voegen: Vraag hulp. "Het is heel gewoon om een accountant, een advocaat of een bankier in de arm te nemen, maar voor complexe zaken als 'wat te doen als mijn kinderen me niet willen opvolgen?', of: 'hoe houden we werk en privé gescheiden?' kun je een coach of mediator inschakelen. Op het gebied van communicatie is vaak zo veel winst te behalen." Bij grotere bedrijven is het belangrijk (voor de sfeer en motivatie) dat familie en niet-familie hetzelfde behandeld worden. "Ook al ben je de vrouw van de baas en heb je altijd hard meegewerkt in het bedrijf, je kunt niet verwachten dat jij langer met zwangerschapsverlof mag dan de rest van de werknemers. Zo werkt het niet." Aan de andere kant is het ook niet de bedoeling dat je je te inschikkelijk opstelt bij het hebben van het eigen bedrijf ('och, dan word ik maar een paar maanden niet uitbetaald, het komt wel'). "Durf zakelijk te zijn", zegt Van den Ingh, maak duidelijke afspraken over je rechten, je aandeel of je salaris. En houd in het oog wat je wilt bereiken. Mijn vader, die met zijn familie een schildersbedrijf had, zei vroeger al: 'Als het doel onbekend is, is de weg altijd te lang.'

PS

Ruim tweederde van de Nederlandse bedrijven met personeel is een familiebedrijf (dus: met partner, zoon, neef, etc). Nederlandse familiebedrijven blijken succesvoller te zijn dan niet-familiebedrijven. Onder andere door hun langetermijnvisie en betrokkenheid. Bron: onderzoeksrapport Nyenrode.

DE DO'S EN DON'TS VAN ONZE BOERINNEN!

Margreet Kaptein (60) is getrouwd met Nico Kaptein. Samen runnen ze een melkveehouderij.

DO: Zorg dat je een goede gesprekspartner bent en verdiep je in het bedrijf. Ook al heb je een eigen baan – je woont en leeft ook op het bedrijf.

DO: Blijf ook je eigen dingen doen: een weekend weg met vriendinnen, shoppen... en kom blij en fris weer terug.

DO: Sluit je aan bij een sportclub, ga bridgen of bij een kookclub.

DON'T: Zeg nooit: 'Geen tijd', want er is altijd werk op de boerderij. Geen tijd is geen excuus.

DON'T: Praat niet altijd over het bedrijf. Probeer het ook eens, tijdens het eten, te hebben over wat er in de rest van de wereld speelt.

Karina Franken (42) is getrouwd met Pieter Franken. Ze zijn de eigenaren van een kippenboerderij.

DO: Vorm samen een team.

DO: Maak goede afspraken over wie wat doet, maar wees nooit te beroerd om de ander even te helpen.

DO: Zorg dat je genoeg met elkaar te bespreken blijft hebben. Word vrijwilliger bij een organisatie die je aanspreekt.

DO: Maak tijd voor elkaar: drink midden op de dag samen een kop koffie en geniet ervan dat dat kan.

DON'T: Isoleer jezelf niet. Op een boerderij kom je te gemakkelijk op een eilandje te zitten.

DON'T: Erger je niet te snel aan je partners minder leuke kanten. Je werkt nauw samen en het is belangrijk dat je elkaar respecteert.